

Villy Schjøtt
Birkemosevej 30
3550 Slangerup

10. oktober 2012

Folketingets Forsvarsudvalg.

Er forsvaret en stat i staten?

Anskaffelse af skibsbaseret helikopter.

1. Seneste oplysninger om anskaffelse af skibsbaseret helikopter.

Det er med en meget stor grad af forundring og forbavselse og med en betydelig bekymring, at jeg har kunnet konstatere forsvarets egenrådige handlemåde.

Forsvaret er gået direkte til de 2 fabrikanter af de tilbageværende kandidater i forbindelse med anskaffelse af ny skibsbaseret helikopter uden tilsyneladende at orientere Folketingets Forsvarsudvalg om baggrunden for en sådan henvendelse.

Det svarer efter min opfattelse til, at forsvaret agerer som en stat i staten uden at gøre sig klart, at det er politikerne, der har den endelige beslutning og, at forsvaret skal give den militærfaglige rådgivning til politikerne.

1.1. Forsvarets henvendelse til fabrikanter.

Forsvaret har henvendt sig til de 2 fabrikanter med ønske om oplysninger om priser mv. ved anskaffelse af 7 stk. helikoptere uden yderligere oplysninger om baggrunden for denne henvendelse. Det fremgår desuden af oplysninger - der tilsyneladende er sluppet ud ved et uheld - at begge helikopterfabrikanter har anbefalet et antal på 9 stk.

1.2. Fabrikanternes oplysninger.

Baggrunden for fabrikanternes anbefaling af et antal på 9 stk. fremkommer forventeligt som reaktion på forsvarets oplysninger om behov for antallet af udstationerede helikoptere på skibe på årsbasis samt løsning af uddannelse og andre opgaver med et samlet timeforbrug på årsbasis på 3.400 timer.

1.3. Behov for flyvetimer.

Forsvaret har tilsyneladende vurderet behovet for et årligt antal flyvetimer på 3.400 som nødvendigt for at kunne løse de forskellige opgaver, og det er så dette antal flyvetimer, der har fået fabrikanterne til at anbefale et antal på 9 stk. - måske også under indtryk af oplysninger om begrænsede midler til rådighed for forsvaret til materielanskaffelser.

Antallet forekommer i øvrigt at være alt for lille til løsning af fremtidige opgaver, herunder med usikkerhed omkring produktion af det ønskede antal flyvetimer med baggrund i erfaringer.

2. Hvad har ændret sig i forsvarets vurdering?

Jeg finder det særdeles besynderligt, at det fremover tilsyneladende vil kunne lade sig gøre at løse de fremtidige opgaver med kun 7 stk. helikoptere, når der øjensynligt ikke er reduceret i opgavekomplekset for skibsbaserede helikoptere. Antallet af opgaver og deres kompleksitet er tvært imod forøget i takt med, at der er kommet mere fokus på Arktis. Opgaverne i denne region kræver efter min opfattelse en helikopter med et betydeligt større potentiale end det, der kan præsteres af nogen af de tilbageværende kandidater.

Det er stadig enten pest eller kolera, men efterhånden i større målestok end hidtil.

Der forekommer ikke at være ændringer i de opgaver, som Folketinget har stillet til forsvaret, og med den baggrund er det endnu mere besynderligt, at forsvaret er "gået i byen" med reducerede krav til antallet af flyvetimer og dermed også antallet af helikoptere.

Hvad er det så for parametre, der har fået forsvaret til at vurdere, at man vil kunne løse opgaverne med kun 7 stk. helikoptere - ja, det er sandelig et spørgsmål, som Folketingets Forsvarsudvalg snarest bør stille til forsvaret.

Denne indhentning af yderligere oplysninger forekommer desuden på et tidspunkt, hvor der har været forventning om, at forsvaret som militærfaglig rådgiver ganske snart ville kunne komme med en anbefaling af helikoptertype.

3. Har forsvaret en skjult dagsorden?

Hvis forsvaret - som en form for stat i staten - foretager sonderinger og vurderinger ud fra uafklarede motiver, der ikke har baggrund i den politiske ledelse af forsvaret eller Folketingets Forsvarsudvalg, så er jeg af den opfattelse, at der virkelig er et problem med løsningen af forsvarets opgaver. Og forsvarets forståelse af "kommandovejen".

3.1. Dagsorden F-35.

Forsvarets skjulte dagsorden kunne eventuelt være, at hvis man nu "kan slippe af sted" med at anskaffe skibsbaserede helikoptere i et mindre antal og til en reduceret pris, så vil der være større sandsynlighed for, at der senere kan anskaffes et stort antal F-35. Pris, kvalitet og formåen for F-35 vurderes af ganske mange militære kilder i USA og af den amerikanske rigsrevision som værende helt ude af trit med virkeligheden.

3.2. Besparelsesdagsorden.

Forsvaret skal fremover finde besparelser i samarbejde med politikerne, men forsvaret har ved tidlige lejligheder anskaffet materiel, hvor man på forhånd var klar over, at det indkøbte ikke ville kunne løse opgaverne, hvorfor det var nærliggende senere at anmode Folketinget om merbevilling (er). Kunne det tænkes at være et scenarie i forbindelse med anskaffelse af skibsbaserede helikoptere?

4. Forsvaret er på vildspor.

Jeg har ved en tidligere henvendelse til Folketingets Forsvarsudvalg fremhævet, at begge de 2 tilbageværende kandidater til ny skibsbaseret helikopter er uegnede med baggrund i fx al for stor andel af forældet teknologi og en rækkevidde, det ikke tilgodeser fremtidige operationer i Arktis. Det er enten pest eller kolera.

Ubekræftede rygter omkring den ene kandidat vil vide, at Royal Navy måske ikke vil anskaffe det forventede antal. Ingen andre lande end Danmark har vist interesse for den. Det vil således kunne resultere i en meget lille produktionslinje, hvilket kraftigt reducerer det fornuftige i en sådan materielanskaffelsen set over en forventet lang levetid - for hvordan med reservedele og regningerne for opdateringer?

Politikerne bør også spørge nærmere ind til, hvorfor den anden kandidat vejer omkring 5 tons mere end den anden for stort set samme præstationer, bortset fra, at vægt naturligvis koster i brændstof og andre driftsomkostninger.

5. Oplysninger til Folketingets Forsvarsudvalg.

I en tid hvor der fokuseres på militære kapaciteter, må det være overordentlig væsentligt, at Folketinget kan stole på, at forsvaret som militærfaglig rådgiver naturligvis fremkommer med faglige vurderinger og ikke foretager politiserende virksomhed. Forsvaret skal samtidig kunne forklare dispositioner og anbefalinger på en sådan måde, at politikerne kan forstå betydninger og konsekvenser. Forsvaret skal naturligvis - som i enhver nutidig virksomhed - kunne oplyse, hvilken person/hvilke personer, der lægger navn til anbefalinger.

Med venlig hilsen

Villy Schjøtt